ÅLANDSDELEGATIONEN **Diarienr** D 10 26 01 88

Helsingfors/Mariehamn 30.10.2026

Nr 41/26

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse 30.9.2026, nr 244/2026.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av 29f § kommunalskattelagen för landskapet Åland, antagen av lagtinget 30.9.2026.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Genom landskapslagen sänks kommunalskattesatserna för samfund och samfällda förmåner med 0,012 respektive 0,0159 procentenheter för skatteåret 2026. Ändringen sammanhänger med en höjning av statens andel av intäkterna från samfundsbeskattningen för innevarande skatteår.

Enligt lagförslaget bör landskapslagen träda i kraft så fort som möjligt eftersom skattesatserna är avsedda att tillämpas retroaktivt för skatteåret 2026.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunerna tillkommande skatter.

Landskapslagen kommer vid tidpunkten för ikraftträdandet att tillämpas retroaktivt från det pågående skatteårets början. Med anledning

Postadress:
Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:
växel 0295 017 200

Adress i Helsingfors:
Annegatan 22 A 3
00100 HELSINGFORS

härav konstaterar Ålandsdelegationen att grundlagen inte innehåller något generellt förbud mot retroaktiv skattelagstiftning. Enligt 15 § i Finlands grundlag är vars och ens egendom tryggad och en retroaktiv skattelag innebär ett ingripande mot detta skydd av egendom. Grundlagsutskottet har konstaterat att man utifrån allmänna rättsprinciper, såsom kraven på förutsägbarhet och skälighet, kan formulera en utgångspunkt enligt vilken skattelagstiftning med retroaktiv verkan ska undvikas. Utskottet har konstaterat att det trots detta kan finnas sådana särdrag i enskilda fall som gör det möjligt att anta retroaktiv skattelagstiftning (GrUU 1/2009 rd).

Enligt lagförslaget är effekterna för kommunerna negativa och positiva för de skattskyldiga. Sänkningen av kommunalskattesatserna är till fördel för den skattskyldige. De ekonomiska konsekvenserna är ändå förhållandevis små och för kommunernas del uppvägs konsekvenserna av de i lagförslaget nämnda skatteåtgärderna (lagförslag nr 28/2025–2026, s. 4). Med anledning av detta anser Ålandsdelegationen att det inte torde finnas hinder för landskapslagens ikraftträdande (se också ÅD 5/2025).

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens för Åland stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Leino-Sandberg, Siitari och Åkerblom.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Sören Silverström
sekreterare